

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

ПОГОДЖЕНО
Протокол №1
Від 31 серпня 2021 року
Завідувач кафедри

проф. Чорний О.О.

СИЛАБУС
навчального курсу

АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність – 033 філософія
Освітній ступінь – бакалавр
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – екзамен
Викладач – д.філос. наук, проф. Столяр М.Б.
Телефон – 063 83 22 811
E-mail: nbogun@dnet.com.ua
Години консультацій – п’ятниця, 14.40 – 16.00

2021-2022

ОПИС ПРЕДМЕТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс: підготовка бакалаврів	Напря́м, спеціальність, освітньо- кваліфікацій-ний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 5 Модулів: 2 Загальна кількість годин: 40 Тижневих годин: 4	Шифр та назва напряму <i>033 Філософія</i> Освітньо- кваліфікаційний рівень <i>бакалавр</i>	Рік підготовки: 1 Семестр: 2 Лекції (<i>теоретична підготовка</i>): 20 год. Практичні: 20 год. Самостійна робота: 110 год. Вид контролю: <i>екзамен</i>

МЕТА:

- оволодіння студентами практичних навичок роботи з першоджерелами та науковою літературою з історії античної філософії; ознайомлення із основними здобутками античної філософської думки; здобуття знань щодо закономірностей розвитку античної філософії; розвиток навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей історико-філософського процесу.

-

- Очікувані результати навчання:

- ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.
- ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.
- ПР3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.
- ПР15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.
- ПР17. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.
- ПР18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

- Компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
 ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.
 СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.
 СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.
 СК4. Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.
 СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.
 СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
 СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.

Тематичний план дисципліни

№	Змістовий модуль	Кількість годин				
		лекції	семін.	Сам. роб.	Форми контролю	Кількість балів
Модуль I. Предмет історії філософії (античність). Філософія досократиків						
	1. Предмет історії античної філософії. Мілетська школа.	2	2	10	перевірка конспекту	5
	2. Філософські вчення Геракліта, Піфагора та представників елейської школи.	2	2	10	перевірка конспекту	5
	3. Завершення досократичної філософії Анаксагор, Емпедокл.	2	2	10	перевірка конспекту	5
	Всього:	8	4	30		15
Модуль II. Класичний та елліністичний періоди розвитку античної філософської думки						
	4. Класична філософія. Антропологічний поворот в філософії.	2	2	10	Перевірка конспекту	5
	5 Філософське вчення Платона.	2	4	20	Перевірка першоджерел	20
	6. Система філософського	2	2	10		10

знання Арістотеля.					
7. Філософія пізньої античності. Гносеологія періпатетиків та скептиків.	2	4	10	Перевірка першоджерел	5
8. Епікуреїзм і стоїцизм.	2	2	10	Перевірка першоджерел	5
9. Платонізм та неоплатонізм.	2	2	10	Перевірка першоджерел	10
Всього:	12	16	80		60
екзамен до 25 балів					
Всього:	20	20	110		100

Література

Підручники та навчально-методичні посібники

1. Адо П. Що таке антична філософія. – К., 2020.
2. Татаркевич В. Історія філософії.–Львів, 1977. – Т.1.
3. Філософія Греції: Основи основ: логіка, фізика, етика. – Харків, 1999.

Першоджерела:

1. Діоген Лаєртський. Про життя, вчення та вислови знаменитих філософів.–М.,1986.
2. Платон. Апологія Сократа. Діалоги – К., 2017.
3. Платон. Держава. – К., 1999.
4. Арістотель. Метафізика (Кн.1, гл.1,3,9; кн.4, гл.1,2,3,7; кн.5,гл.2; кн.6, гл.1; кн.7, гл.8, 17; кн.8, гл.1,2,4,5,6; кн.9, гл.6; кн.11, гл.9,12; кн.12, гл.7,9) . –К.: Фоліо, 2020.
5. Теофраст. Характери. – Л.,1974.
6. Секст Емпірик. Твори. В 2-х т. – М., 1975-1976.
7. Сенека. Моральні листи до Луцілія. – К.: Апріорі, 2018.
8. Плотін. Еннеади. – К., 1995.
9. Порфірій “Про печеру німф” //Лосєв О.Ф. Історія античної естетики. Останні віки.– М., 1988. – Кн II. – С.383 – 394.
10. Прокл. Першооснови теології.–Тбілісі, 1972.
11. Фрагменти ранніх грецьких філософів. Частина 1. – М., 1989.

Електронні ресурси:

1. Антична філософія// <https://innasavynska.wordpress.com/%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F/>
2. Антична література, поезія та філософія // <http://lib.ru/POEEAST/>
3. Бібліотека Гумер. Антична філософія // http://www.gumer.info/grn/razd/filos/ant_filos.php
4. Використання першоджерел в опрацюванні теми // https://studopedia.com.ua/1_225829_vikoristannya-pershodzherel-v-opratsyuvanni-temi.html
5. Давньогрецька філософія першого (досократівського) етапу. <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/philosophy/13299/>
6. Еллінізм. Антична філософія Риму// <https://fil.wikireading.ru/14331>

7. Класичний період розвитку античної філософії (Сократ, Платон, Аристотель) // <https://studfile.net/preview/5720917/page:5/>
8. Стародавня та антична філософія // <http://philosoff.ru/rus/philosophy/history/antique/>
9. Цифрова бібліотека з філософії. Антична філософія // http://filosof.historic.ru/books/c0004_1.shtml

Політика дисципліни та оцінювання

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.